

SUSIKKO

METSÄHISTORIAN SEURAN JÄSENLEHTI 3/2015

**Metsähistorian seura retkeili Ahvenanmaalla
- lue Juha Aaltoilan matkaraportti sivulta 4**

SUSIKKO 3 / 2015

Ajankohtaista	3
Kansainvälisyyttä, kirjoja ja retkeilyjä	3
Retkeilyt ja seminaarit	4
Perinteistä versoa vahvoja elinkeinoja Ahvenanmaalla	4
Pohjoismainen metsähistoriakonferenssi Norjassa	8
Suomi 100 vuotta - Onnea suomalaisesta metsästä	12
Tulevia tapahtumia	13
Talven selän taittajaiset	13
Vuosikokous ja tutkijatapaaminen	13
Artikkelit	
Tukkilaistaitoja opetetaan Pohjois-Karjalassa	14
Julkaisut	15
Uudet kirjat ja artikkelit	15

Susikko

Metsähistorian Seura ry:n jäsentiedote
3/2015

<http://www.metsahistoria.fi>
[seura\(at\)metsahistoria.fi](mailto:seura(at)metsahistoria.fi)

ISSN-L 1799-0750
ISSN 1799-0750

Julkaisija: Metsähistorian Seura ry
Ilmestyminen: kolme kertaa vuodessa
Toimituskunta: Maija Kovanen (päätoimittaja), Jaana Laine,
Risto Hyvärinen
Taitto: Sami Karppinen

Susikossa julkaistaan metsähistoriaan liittyviä tekstejä ja kuvia. Tekstiehdotuksia voi lähettää seuran osoitteeseen majjak.kovanen@gmail.com. Tekstin kirjoittamisessa on noudatettava kirjoitusohjeita, jotka ovat seuran kotisivuilla <http://www.metsahistoria.fi/julkaisut/susikko>.

Etukannen kuva: Ahvenanmaan retkeläisiä iloisissa tunnelmissa. Kuva: Risto Hyvärinen
Takakannen kuva: Sveitsiläiset vieraat Jouko Juurikkalan taimikossa. Kuva: Tapani Tasanen.

Puheenjohtaja Tapani Tasanen
Myllypurontie 19, 63900 Myllymäki
p. 040-830 4132, [tapani.tasanen\(at\)seamk.fi](mailto:tapani.tasanen(at)seamk.fi)
Varapuheenjohtaja Antti Koskimäki

Muut hallituksen jäsenet:
Risto Hyvärinen
Pirkko Kivinen
Maija Kovanen
Helkamari Knaapi
Pekka T. Rajala
Heikki Roiko-Jokela
Anna-Leena Simula

Taloudenhoitaja RT Safir Oy
Kalliomäentie 18, 57600 Savonlinna
p. 050-352 6647

AJANKOHTAISTA

Kansainvälisyyttä, kirjoja ja retkeilyjä

Parin kuukauden kuluttua päättyy Metsähistorian Seuran 21. toimintavuosi. Hallituksen ja puheenjohtajan näkökulmasta se on ollut vahvasti kansainvälisten toimintojen sävyttämä, jos kohta useimmilla jäsenillä ei ollut mahdollisuutta niihin osallistua. Vahinko on kuitenkin korjattavissa ainakin osittain. Olemme yhdessä Luston edustajien kanssa vastikään aloittaneet ensi vuoden Pohjoismaisen metsähistoriakonferenssin valmistelun. Siihen ehditte vielä mukaan – sekä järjestelyihin että osanottajiksi. Ensi vuoden konferenssi järjestetään Lapissa, Rovaniemi pääpaikkana, elo-syyskuun vaihteessa.

Viime kesäkuulla järjestimme vastavierailun sveitsiläisen Zürichin kantonin metsäviraston henkilökunnalle viikon pituisen retkeilyn muodossa. Seuran ulkomaan opintoretki syksyllä 2012 suuntautui Sveitsiin ja retki onnistui niin ikään kaikilta osin ja ilo oli molemminpuolinen. Hallituksen jäsenet Pirkko Kivinen, Antti Koskimäki ja Tapani Tasanen toimivat pääoppaina. Apua saimme monelta taholta: mm. metsänomistaja Jouko Juurikkala Sysmässä, Vierumäen taimitarhan johtaja Jouko Kiviharju, LUKEn tutkijat Teijo Nikkanen ja Seppo Ruotsalainen Punkaharjulla sekä Stora Enson metsäkohteella Teppo Pellinen ja Marita Ahvo yhtiön Kaukopään tehtaalla esittelivät seikkaperäisesti työyhteisöjensä toimintaa. Myös Metsähallitukseen vieraat pääsivät tutustumaan perusteellisesti sekä Nuuksiossa että keskusyksikössä Tikkurilassa. Saimaannorppakin tuli näytetytymään retkeläisille matkalla Linnansaaren kansallispuistoon.

Pirkko Kivinen, Leena Paaskoski ja Suomen konferenssiesitelmän pitäjä Heli Peltola edustivat seuraa elokuulla tämän vuoden Pohjoismaisessa metsähistoriakonferenssissa Norjassa. Seuran jäsenten vähäistä mielenkiintoa en ihmettele, kun konferenssin markkinointi jäi järjestäjien puolelta

varsin vaatimattomaksi. Jatkossa kannattaa kuitenkin pitää nämäkin tilaisuudet mielessä, konferensseissa on monipuolinen ja hyvin valmisteltu ohjelma, joka painottuu retkeilyihin paikallisiin kohteisiin.

Metsähistoriallista kirjallisuutta on jälleen julkaistu ilahduttavan runsaasti. Seuran jäseniä ovat tässä tietokirjailijoiden joukossa Jorma Ahvenainen (Satakunnan metsätalous 1900 – 1960), Jaana Laine ja Joonas Nikinmaa (Puukauppamuistoja) ja Esko Pakkanen (Ankravee – Kirja uitosta). Myös Erkki Lähteen tuoreen teoksen ”Suomalainen metsäsota” katson kuuluvan metsähistorialliseen kirjallisuuteen, vaikka se onkin luonteeltaan enemmän kannanotto kuin historiateos. Näistä kirjoista emme ehtineet saada arvostelua tähän Susikkoon, mutta seuraaviin numeroihin ne ovat tulossa. Jaana Laine ja Esko Pakkanen esittelevät itse vuosien uurastuksensa tuloksia Talven selän taittajaisissa 5. helmikuuta 2016. Suosittelen kaikille näiden kirjojen lukemista. Ne puhuvat parhaiten puolestaan.

Jäsenille järjestetty toiminta huipentui Ahvenanmaalle ja Turunmaan saaristoon syyskuussa järjestettyyn opintoretkeen. Retki ajoitettiin Ahvenanmaan sadonkorjuujuhlan aikaan, mikä takasi sen, että pääsaaren kohteissa oltiin virittäytytty vastaanottamaan vieraita vielä kesäsesongin päätyttyä. Hyvin meitä palveltiin myös Kökarissa ja Paraisilla, joiden kautta palasimme Turkuun. Tästä retkestä sekä muista seuran aktiviteeteista on seikkaperäiset selostukset tuonnempana.

Toivotan kaikille seuran jäsenille antoisia hetkiä yhteisen harrasteemme parissa loppusyksyn ja tulevan talven aikana!

Tapani Tasanen

RETKEILYT JA SEMINAARIT

Perinteistä versoa vahvoja elinkeinoja Ahvenanmaalla

Ihmiset raivaavat kallioiden välisiä maita pelloiksi ja omenatarhoiksi Ahvenanmaalla. Nuoret oppivat merenkulkua kaljaasi Albanuksella, jonka seuraajan rakentamista valmistellaan jo. Saariston kaksi isoa puunostajaa ja jalostajaa yhdistävät voimansa.

Metsähistorian seuran syysretkeläiset saivat nauttia, lakosta huolimatta, merenkulusta turvallisesti Turusta lähteneellä autolautalla ja saariston yhteysaluksilla. Ennen oli toista: Maarianhaminan Merikorttelin, Eckerön metsästys- ja kalastusmuuseon sekä tulli- ja postitalon merenkulkua esittelevät osat antoivat meille aavistuksen, kuinka kovaa oli tuulivoimalla sumppuvenettä Tukholmaan, postivenettä tai maailman merten yli puulaivaa kyntäneiden miesten työ.

Merikorttelissa tutustuimme laivan rakentamiseen. Merenkulun perinteitä pitää yllä hienosti vuonna 1988 rakennettu kaljaasi Albanus. Puinen purjealus on opastanut paljon meripartiolaisia ja leirikoululaisia merenkulkuun ja näyttänyt Tall ship race -tapahtumissa ahvenanmaalaista osaamista.

Vuonna 1988 valmistunut Albanus lähestyy kuitenkin jo viimeistä satamaansa. Seuraajan, kaljaasi Emelian kuusivuotiset rakennustalkoot ovat aluillaan. Alus lasketaan vesille itsehallinnon 100-vuotisjuhlien aikaan vuonna 2021. Postivenet kisaavat joka kesä Eckeröstä Ruotsin Grisslehamniin. Postiveneturmissa menehtyneiden muistokivi puhuu rannalla isää, miestä odottaneiden ahdistuksesta.

Retkeläiset tutustuvat purjealus Albaukseen. Kuva: Risto Hyvärinen.

Inga-Britt Wirta opasti eloisasti meitä metsästys- ja kalastusmuseossa. Meri on elättänyt iät ajat saarelaiset. ”Seitsemänä päivänä viikossa syötiin silakkaa ja perunoita, jos halusi vaihtelua, sai perunoita ja silakoita.”

Kuningas Kaarlen kauriin metsästyksen ajoista moni asia on nyt toisin. Valkohäntäpeura on tullut lajistoon, jopa villisikaa on tavattu. Supia on Wirran mukaan itäisellä Fåglön saarella jo niin, että pilkullinen kanervakäärme uhkaa hävitä. Kolmesta tulokkaasta yksikään ei ole hänen mukaansa tervetullut.

Museon monipuolinen ja runsas asekoelma ihasutti. Kaikki esineet ovat lahjoituksia. Vanhimmat kolhon näköiset aseet nostivat mieleen kunnioituksen hylkeenpyytäjien ampumataitoa kohtaan. Kalastus ja metsästys ovat edelleen merkittävä osa alueen matkailua. Wirta kertoi myös, kuinka erääseen taloon tuli miniä Grönlannista. Hänen elikoiden hyödynnyksen periaatteensa oli: ”siasta jää saparo, hylkeestä ei mitään”. Hyljeherkkua hän valmisti kuitenkin vain kerran.

Metsästys- ja kalastusmuseossa oli paljon nähtävää. Kuva: Risto Hyvärinen.

Maa antaa paljon osaajilleen

Retkemme osui sadonkorjuujuhlien viikonloppuun. Vierailimme Bolstaholman tilalla Getassa. Lapset peuhasivat isoista olkipaaleista rakennetussa linnassa tai saivat kyytiä ikivanhan hopan pohjalta viritetyllä autolla. Maan ja veden antimia oli monipuolisesti tarjolla. Iloisia ihmisiä oli koolla

runsaasti, turistibussit kuskasivat Suomen mantee-relaisia. Maistelimme omenoita, savuahvenia, paikallisen yrityksen siideriä, omenatuoremehua ja olutta. Näimme monia uusia nuoria omenatarhoja. Matalat, riveihin tuetut rungot kantoivat runsasta satoa.

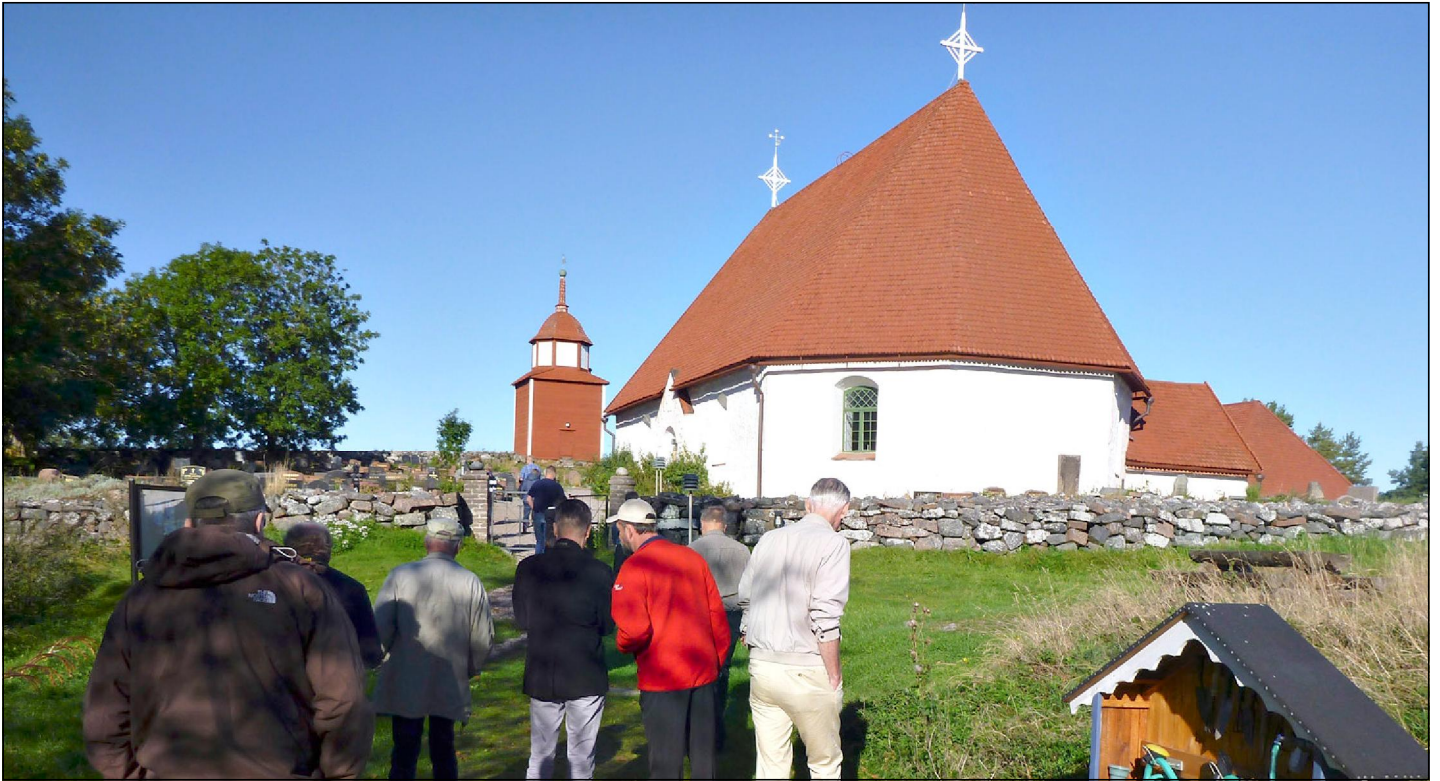
Sadonkorjuujuhlassa. Kuva: Risto Hyvärinen.

Puumarkkinoille yhden ostajan malli

Ahvenanmaan puumarkkinat siirtyvät yhden ostajan malliin, kun metsänomistajien osuuskunta, Ålands skogsägareförbund ja yksityinen Carl Rundberg Ab yhdistyvät, kertoi meille ison osan retkeämme tiedolla, taidolla ja hyvällä huumorilla opastanut, maakuntahallinnon metsätalousinsinööri Ray Holmlund.

Rundberg sahaa, höylää ja kyllästää puuta. Kuitupuut menevät hakkeena Ruotsiin. Metsänomistajien yhdistyksen saha jalostaa pikkutukkia Godbyssä, Rundbergin saha järeää tukkia Jomalassa.

Sahaus on ollut viime vuosina taloudellisesti takuista Ahvenanmaallakin ja fuusion uskotaan tuovan synergiaetuja aina metsänhoidosta ja puunhankinnasta jalostukseen ja markkinointiin asti. Ahvenanmaan pinta-alasta on metsämaata 155 000 hehtaaria, noin 75 prosenttia koko maa-alasta. Tästä on kitu- ja joutomaata 58 000 hehtaaria. Liki 11 miljoonan kuutiometrin puusto kasvaa vuodessa 440 000 kuutiometriä. Kasvu on lisääntynyt melkein 70 prosentilla 1960-luvun lukemista.

Opastuskierroksella Kökarissa. Kuva: Risto Hyvärinen.

Fuusiossa syntyvän yrityksen puunsaannin näkymät ovat hyvät, sillä tuorein valtakunnan metsien inventointi kertoo, että kaksi kolmasosaa Ahvenanmaan metsistä kuuluu hakkuukypsiin tai varttuneisiin kasvatusmetsiin. Hakkuita voidaan lisätä viime vuosien tahdistusta kestävästi yli 100 000 kuutiometrillä 350 000 kuutiometriin vuodessa.

Postisoutu vapautti veroista ja sodista

Eckerön monumentaalinen tulli- ja postitalo tarjosi meille mukavan yllätyksen. Ihastelimme tasokaassa taidenäyttelyssä muiden muassa metsänhoitaja Lennart Segerstrählen ja Rafael Wardin töitä. Oppaamme Mervi Appel kertoi, että karuihin turmiin johtaneessa postiveneliikenteessä oli myös houkutteleva puolensa. Postisoutuun osallistui noin 50 eckeröläistä tilaa. Tilojen miesväen ei tarvinnut osallistua sotiin, tilat olivat myös vapaita verosta.

Isot edut kertovat osaltaan siitä, miten kova laji postikuljetus rankimmillaan alkutalven myrskyissä voi olla. Posti- ja tullitalo on hyvässä kunnossa. Kesällä sen yhteydessä toimi taiteilijaresidenssi, jossa oli mukana taiteilijoita Brasiliasta, Islannista, Ruotsista ja Suomesta. Talon ehkä karuin vaihe

ajoihtuu vuoteen 1834, jolloin tiloissa toimi muutama kuukauden ajan kolerasairaala.

Koulu ja kauppa takaavat asutuksen

Paul Gäddnäs opasti meitä Kökarissa. Kalastus on ollut vuosisatoja saaren väen pääelinkeino; nyt ei ole jäljellä enää ketään pelkällä kalan pyynnillä elävää. ”Nuorisoseuraväen keski-ikä on 70 vuotta, kunta on suurin työnantaja”. Nuorta väkeä on vähän, he saavat yleensä elantonsa merenkulusta, viikko työtä, viikko vapaata, tai kuukausi työtä, toinen vapaata, Gäddnäs kertoi. Saaren rakennetaan uusiakin asuntoja, kysyntää on. Niin kauan kuin saarella on koulu ja kauppa, elämää riittää.

Kökarissa on peruskoulu, sen jälkeen nuori lähtee opin hakuun Maarianhaminaan tai muualla. Saarelaisten sielut hoitaa ja kirkonmenot toimittaan pappi, jonka vastualueeseen kuuluvat myös Fåglö ja Sottunga. Kökarin maisemaa värittävät siellä täällä töröttävät kuuset, joille kökarilaisuus on selkeästi sisulaji. Kuuset istututti kauan sitten rippilapsillansa pappi. Saaren väkiluku nelinkertaistuu kesäisin, moni ruotsalaistunut kökarilainen palaa kesällä entiseen kotisaarensa.

Polakit ja fransiskaanit

Kökarissa on metsästellyt talvisin jo 1000 vuotta eKr. nykyisen Puolan suunnalta tulleita hylkeenpyytäjiä. Tieto on todennettu keramiikkalöydöksistä. ”Kökarfjärden on auki Gotlantiin ja Puolaan asti”, Gädtnäs kuvaa hyljemiesten huimaa pyyntimatkaa. Sitäkin kauempaa tulivat 1400 -luvulla fransiskaanimunkit, joilla oli saarella oma luostarikin. Kustaa Vaasa lopetti munkkien uskontouhut tykkänään, mutta saaren jäi munkkeja, joista siten joku meni avioonkin. Ahvenanmaan väestössä harvakseltaan esiintyvälle ruskeasilmäisyydelle on siten ehkä luontevampikin selitys kuin Wirran pohdinnassa ”mahtoiko munkkien selibaatti pitää täysin”.

Proomu toimi uittoväen kämppanä

Jätimme Kökarin mahtavassa säässä ja nautimme saariston maisemista. Paraisilla meille esitteli saariston nippu-uittoa metsätalousinsinööri Pelle Lundström, joka aloitti metsämiesuransa 10 vuotiaana justeeriin kahvoissa parinaan ikäukko, ”joka ei saanut enää pokalla puita poikki”. ”Työ uitolla

oli 7/24 meininkiä, sata mottia oli jo iso leimikko”, Lundström kertoi. ”Metsurit olivat parasta porukkaa, tekivät töitä aamusta iltaan, hakkuilla talvet, uitolla kesät.”

Iso edistysaskel otettiin 1970-luvulla kun käyttöön tulivat asuntoproomut, siellä oli sauna, oli kokki, ja tyytyväisiä metsureita. Niput tehtiin alkuun käsiladontana, kunnes vuonna 1967 tuli käyttöön koneellinen niputus. Hinaajat olivat tarkkoja kelien suhteen, isoja lauttojen hajoamisia ei sattunut. Rannan asukkien kanssa välit olivat kunnossa, mökkiläiset saivat polttopuita karkulaisista.

Uitto loppui vuonna 1985. Metsätalous saaristossa jatkuu. Kone ja puu ja koneet kulkee proomussa. Aurinkoiset oppaamme ja aurinkoinen kuljettajamme Jan Nordberg ansaitsevat isot kiitoksemme. Retken jälkeen on helppo suositella Ahvenanmaata matkakohteeksi kenelle vain.

Juha Aaltoila

Pohjoismainen metsähistoriakonferenssi Norjassa – Veden voima sahateollisuudessa ja tukinuitossa, karjamajojen metsälaitumet, metsäluonnon muutokset

Elokuun lopussa pidetyn pohjoismaisen metsähistoriakonferenssin aiheina olivat sahateollisuuden historia, puutavaran uitto, laiduntalouden ja metsätalouden metsien käytön seuraukset ja luonnon-suojelu. Konferenssiesitelmissä pohdittiin metsien vaikutusta ilmastoon.

Kaikista pohjoismaista oli saapunut parikymmentä metsähistorian seurojen, metsämuseoiden ja metsäorganisaatioiden edustajia, tutkijoita ja asianaarrastajia 26.–30.8.2015 pidettyyn vuotuisen tapaamiseen. Ensimmäinen asemapaikkamme oli Oslon Gardemoenin lentokentän lähistöllä.

Keskiviikkona illansuussa joukkomme tutustui Lilleströmiin, jossa perehdyimme vuonna 1869 perustetun höyrysahan, höyläämön ja sahayhdyskunnan historiaan Thomas Støvind Bergin johdolla.

Museorakennuksessa meille esiteltiin höyrykoneen toimintaa ja pistäydyimme alueen vanhimmassa asuinrakennuksessa Lurkahusetissa.

Matkalla kohti Elverumia pysähdyimme seuraavana päivänä Mølleparkeniin Sagdalenissa. Sagelvan Ystävät -seuran jäsenet esittelivät 1700-luvulta peräisin olevan vesisahan ja myllyn toimintaa.

Sørumissa Hammerenissa Berit Leikhammer selvitti Bingenin puomirakenteita erottelupaikalla (Bingen lenser) ja uittotoimintaa, sekä elämänmenoa joenvarrelle rakennetussa maisemahuvilassa. Pääsimme myös norjalaisen lounasvoileipäkulttuurin makuun maisemia ihaillessamme. Jatkoimme matkaa Romerikeen Glommajojen varteen Fetsundin erottelupaikalle (Fetsund lenser),

Sagdalenissa 1700-luvun vesikäyttöisen raamisahan toiminnan esittely.

Jokilaivalla Glomma-joella lintu- ja kasviyhdyksuntia ihailen.

Fetsundin uittomuseoaluetta Glommajoen varrella.

missä viimeisiä tukkeja uitettiin vuonna 1985. Venemuseossa saimme ihailia paikallisia uittoveneitä ja Nordre Øyeren luontokeskuksessa saimme tietoa jokialueen eläimistöstä ja kasvillisuudesta. Sateisen päivän päätteeksi ilma seestyi aurinkoiseksi ja pääsimme nauttimaan Glommajoen monipuolisista rantamaisemista lintuineen jokilaivoilla Mørkfos ja Vildanden. Auringonlaskussa matkamme jatkui Elverumiin.

Loppuviikkoa kohti sää suosi retkeämme Hedmarkin läänissä Elverumin ympäristössä.

Perehdyimme maisemiin laidunnetuilla rinteillä, joille karja oli aikoinaan kesäkaudeksi siirretty. Ns. karjamajojen (seter) ympärille oli rakennettu myös tarpeelliset piharakennukset kesäaikaista elämistä ja askareita, mm. juustontekoa, varten. Usein perheiden nuoret tytöt ja pienemmät lapset huolehtivat paimentamisesta ja lypsämisestä majojen ympäristössä. Karjamaja- ja laidunkulttuuri on ollut yleistä vuoristoseuduilla Norjassa ja Ruotsissa Taalaimaalla, sekä Keski-Euroopan alppialueilla. Suomessa Pohjois-Pohjanmaallakin toiminta on

Orre Seter - maaseutumatkailun mahdollisuus.

Hvarstadin tilalla keskustelua metsämaiseman muuttumisesta ja karjamajojen nykykäytöstä.

tuttua. Nykyisin monet karjamajapihat on entisoity kesämökeiksi omaan ja vuokratkäyttöön. Merkillepantavaa oli, että alueilla ei ollut sähköliittymiä, mutta aurinkopaneelit katoilla ja tonteilla toimivat energian tuottajina.

Jalkauduimme myös käsittelemättömään aarnimetsään ja vuoden 1976 metsäpaloalueelle, jossa luontaisesti syntynyt männikkö kasvoi ja saimme kuulla kasvi- ja eläinlajiston myönteisistä muutoksista alueilla. Osa laajaa paloaluetta oli muokattu virkistyskäyttöön rakentamalla golfkenttä ja virkistyskalastuslampia.

Konferenssiesitelmät pidettiin Norjan metsämuseolla (Norsk Skogmuseum) viimeisenä päivänä ja joukkomme kasvoi puolella paikallisista metsähistorian harrastajista ja ammattilaisista. Metsät ja ilmasto -teema visioi metsien vaikutusta ilmastomuutokseen. Tanskan metsähistorian seuran edustaja Peter Friis Møller (Skovhistorisk Selskab) lähestyi poikkeuksellisesti aihetta historiallisesta näkökulmasta, mikä viehätti yleisöä kovasti. Suomen esitelmän piti professori Heli Peltola

Itä-Suomen yliopistosta (Climate change and Management of Boreal Forests).

Seminaarin jälkeen pidettiin perinteinen metsähistorian seurojen ja metsämuseoiden edustajien yhteistyöryhmän kokous norjalaisen Bjørn Baekkelundin johdolla. Kokoukseen osallistuivat Irene Gustafsson ja Björn Åström Ruotsin metsämuseon (Skogsmuseet i Lycksele) edustajina, Helle Serup Tanskan metsämuseosta (Dansk Jagt- og Skovbrugsmuseum), Peter Friis Møller Tanskan metsähistorian seurasta (Skovhistorisk Selskab), Islannista Jón Loftsson ja Hallgrímur Indriðason (Skógrækt ríkisins / Icelandic Forest Service). Suomesta Leena Paaskoski edusti sekä Metsähistorian Seuraa että Suomen Metsämuseo Lustoja ja Pirkko Kivinen Metsähistorian Seuraa.

Suomalaisedustajina kutsuimme kontaktiryhmän jäsenten kautta metsähistoriasta kiinnostuneet Suomen järjestämään konferenssiin 31.8.–4.9.2016 Rovaniemelle. Konferenssin aihe tulee olemaan ”Metsien käytön murrokset”. Keskustelimme myös englannin kielen käytöstä

metsähistorian konferenssien kielenä. Esitelmät olivat tässä konferenssissa sekä englanniksi että skandinaavisilla kielillä. Tanskan edustaja Peter Friis Moller tiedotti, että Suomen jälkeen konferenssi pidetään Tanskassa vuonna 2017 ja ajankohta olisi 24.–27.8. tai 14.–17.9.

Iréne Gustafson toi esille mahdollisen EU- tai pohjoismaisen hankeidean SLU:n (Sveriges Lantbruksuniversitet) kanssa metsänarvioinneista ja niiden vaikutuksista pohjoismaissa.

Kontaktiryhmämme onnitteli Tanskaa uudesta UNESCO:n maailmanperintökohteesta, joka on kesällä 2015 maailmanperintöluetteluun hyväksytty par force -metsästyksen kulttuurimaisema Pohjois-Själlannissa.

Norjan metsämuseo tarjosi osallistujille vielä mielenkiintoisen kierroksen oppineen museonäyttelyissä norjalaisesta metsäluonnosta ja metsänkäytöstä. Museo sijaitsi aivan joen varressa ja sen viereen oli koottu kaunis ulkoilmamuseo.

Ensikertalaisena kävijänä pohjoismainen metsähistorian konferenssi oli antoisa ja tunnelma varsin

Vuoden 1978 metsäpaloalueella.

leppoisa ja valoisa. Oli mielenkiintoista todeta, että erityisesti Ruotsista mukana oli useita seuran jäseniä ja hyvillä mielin suosittelen osallistumista näihin pohjoismaisiin historian opintomatkoihin! Ensi vuonna meillä onkin kotikenttäetu ja saamme esitellä vieraille eksoottista Pohjois-Suomea.

Pirkko Kivinen (ensikertalainen) ja Leena Paaskoski
Kuvat: Pirkko Kivinen.

Suomi 100 vuotta – Onnea suomalaisesta metsästä

Suomi juhlii 100-vuotista itsenäisyyttään vuonna 2017. Koko juhluvuoden ohjelman koordinoinnista vastaa Valtioneuvoston kansliassa toimiva Suomi 100 -hanke. Juhlavuoden teemana on Yhdessä, ja tavoitteena onkin, että juhlien ohjelma rakennetaan ja toteutetaan eri toimijoiden yhteistyönä.

Juhlavuosi on loistava tilaisuus myös metsäisten organisaatioiden tuoda esiin metsien merkitystä Suomen hyvinvoinnin kannalta. Metsät ovat merkinneet paljon suomalaisille kautta aikain – suotta ei sanota suomalaisten olevan metsäkansaa. Metsillä ja metsien käytöllä on Suomessa ollut ratkaiseva merkitys viimeisen sadan vuoden aikana, ja merkitys vain korostuu tulevaisuudessa.

Suomen Metsäyhdistys kertoo koko metsäalan juhlinnasta sekä koordinoi metsäalan yhteisten tapahtumien suunnittelua ja toteutusta. Pääviestiksi

muodostui Suomalaisen onni asuu metsässä, joka tuo esiin metsien roolin monipuolisena hyvinvoinnin lähteenä.

On tärkeää, että metsäala on mukana juhlinnassa mukana. Kaikkia metsäalan ja metsiin liittyviä toimijoita kannustetaan järjestämään omia tapahtumia, tilaisuuksia ja muita hankkeita, jotta metsät ja niiden merkitys kaikelle hyvinvoinnille näkyy ja kuuluu juhluvuoden aikana. Lisätietoja Suomen Metsäyhdistyksen verkkosivuilta www.smy.fi/suomi100 sekä www.suomi100finland.fi.

Toivottavasti Metsähistorian Seura liittyy juhlintaan mukaan omalla tapahtumallaan tai yhteisellä tekemisellä toisten metsätoimijoiden kanssa!

Maija Kovanen
Suomen Metsäyhdistys

Osoitetietojen muutoksista ilmoittaminen

Metsähistorian Seuran jäsenet voivat ilmoittaa muuttuneista osoite- ja sähköpostitiedoista [seura\(at\)metsahistoria.fi](mailto:seura(at)metsahistoria.fi).

Ajantasaiset osoitteet ovat tärkeitä, jotta voimme lähettää jäsentiedotteet oikeaan osoitteeseen.

Seuran toimintakustannusten vähentämiseksi toivomme, että mahdollisimman moni lukisi jäsenlehti Susikon sähköisessä muodossa Seuran [www-sivuilta](http://www.smy.fi).

Monisteena postitettavasta Susikosta voi luopua ilmoittamalla asiasta yllä olevaan Seuran sähköpostiosoitteeseen.

TULEVIA TAPAHTUMIA

Talven selän taittajaiset 5.2.2016 **Merkitse kalenteriisi!**

Seura järjestää jälleen sydäntalven esitelmätilaisuuden Tieteiden talolla salissa 505 perjantaina 5. helmikuuta 2016 klo 14 – 16.

Ohjelmasta vastaavat tällä kertaa seuran tutkija-aktiivit Jaana Laine ja Esko Pakkanen, jotka esittelevät äskettäin päättyneiden mittavien tutkimushankkeidensa tuloksia. Jaanan aiheena on ”Puukauppamuistojen loppulitviikki” ja Eskon ”Kaikki uitosta kolmessa vartissa”.

Kahvitarjoilua varten pyydämme ilmoittautumiset Maija Kovaselle (maijak.kovanen@gmail.com) tammikuun loppuun mennessä.

Tervetuloa!

Tervetuloa seuran vuosikokoukseen, esitelmätilaisuuteen sekä jäsen- ja tutkijatapaamiseen Tieteiden talolle Helsinkiin 17.3.2016.

Lisätietoja ja ilmoittautumisohjeet Susikossa 1/2016.

Tukkilaistaitoja opetetaan Pohjois-Karjalassa

Pielisen – Karjalan tukkilaisperinne ry järjestää nuorille koulutuksia tukkilaistaidoista sekä metsätyöperinteistä, jotta perinteet eivät pääsisi unohtumaan seuraaviltakaan sukupolvilta. Kesällä 2015 yhdistys koulutti Lieksan Ruunaalla Eerikkilän eräoppaita, Lieksan Kristillisen kansanopiston oppilaita ja kansainvälisen 4H -järjestön suurleirin osallistujia. Koulutukseen sisältyi uitto- ja metsätyöperinnettä, työturvallisuutta, ensiapua ja paikallista eräperinnettä.

Koskea tultiin alas tukilla Ruunaan Siikakoskella tukkilaisten toimesta näytösluonteisesti. Närelenkin vääntö esitettiin myös näytösluonteisesti työn turvallisuuden takia. Metsätyöperinteen osalta oppiaineina olivat puun kaato justeerilla ja pokasahalla, puun karsinta kirveellä, puun apteeraus ja katkominen, kuorinta ja puiden taapeliin laittaminen.

Eerikkilän eräoppaat tukkilaistaitojen peruskurssilla.

Tukkilaistaitokoulutuksessa opetettiin puomilla juoksua, sestomista ja puun pyörytystä vedessä eli rullausta. Koulutusten lopuksi järjestettiin pienet tukkilaisten rullauskisat, josta ei osallistujilta intoa puuttunut.

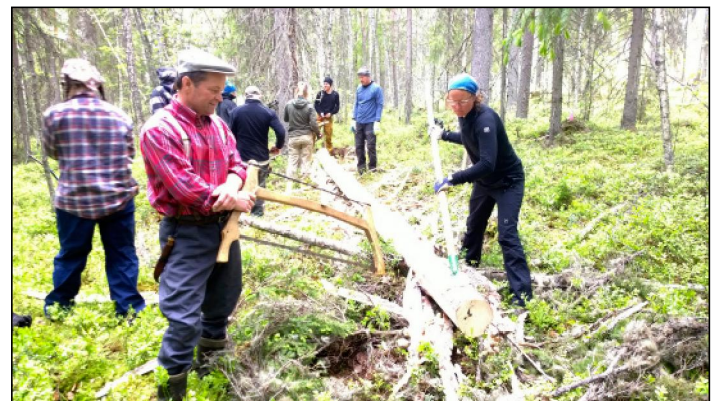
Jaakko Saaristo

Pielisen – Karjalan tukkilaisperinne ry:n puheenjohtaja

Kuvat: Tommi Anttonen ja Jaakko Saaristo

Tukkilainen Jori Mikkonen opettaa tukkilaisen perustaitoja kansainvälisen 4H-leirin osallistujille.

Savotan kymppi Terho Turunen opettaa perinнемetsätyömenetelmiä Eerikkilän eräoppaille.

